

ပျိုဖူးတော်ကစီဗိုဗို

လိဖုဩအါရုံ၊ ၅သီ၊ ၂၀၁၀နံ/ခွန်အုန်အုန်ကွန် - ၂၀၁၀-B4

တံပတုလုဟ်တံဆုအုန်ကဒါကု - ဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဖိတဖဏ်ဆဲးအိဏ်ဒဲးဖဲထဏ်စီဗိုယါကီဆဏ်
ပူသုတသုနုဏ်တံဆါတံတအိဏ်လိတံလိဆဲးဒဲးဘဏ်.

ကွီဏ်တံဏ်သုးပဒိဏ်မာ်လိအတံပတုလုဟ်တံဆုအုန်ကဒါကု ဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဟံဏ်နုဏ်(၃၀)လါအဆိဏ် ဖဲကွီဏ်တံဏ်ကီထဏ်စီဗိုယါ
ကီဆဏ်, တးကီရုဏ်အပူ တံလိသီသါတံလိလံနုဏ်လိ. ဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဖိတဖဏ်ဆဲးအိဏ်ဒဲးကုဆုကီပယါစုဏ်ကီဘဏ်နုဏ်လိ. ဘဏ်ဆဏ်တံနံအံ
ဟံဏ်ဖိယိသါနုဏ် တံဆုအုန်ကုအဲသုဏ်ဆုကီပယါနုဏ်လိ. ကွီဏ်တံဏ်ပုဘဏ်မုဘဏ်ဒါတဖဏ်တ ဟ်ပျိုအတံဘဏ်သးဒဲးတအဲဏ်ဒဲးဝဲ လါဘဏ်ကီ
ဘဏ်ခဲ ၃၀၀၀ ဂါကဆဲးကဆိဏ်ဒဲးဖဲကွီဏ်တံဏ်ပုအံတုတံဆိဏ်သးဂုထီဏ်တဖဏ်လဲဏ်နုဏ်ဘဏ်. တံမုထံဏ်ညါလါဘဏ်ကီ ဘဏ်ခဲဖိတဖဏ်
အိဏ်ဖဲကွီဏ်တံဏ်ပုအတံဆါကတီမုပုထီဏ်ကဒဲးတဘျီဒဲးကွီဏ်တံဏ်ပုဘဏ်မုဘဏ်ဒါတဖဏ်ကဂုဏ်ကျဲးစါလါဆုကဒါကုအဲသုဏ်အသီကဒဲးတ
ဘျီနုဏ်လိ. တံကုလိလါဆါကတီမုအံနုဏ်တံတကြားကု ဆိကမိဏ်အံလါတံကုလိ ဖဲနီကစံသးမုတမုတံကု လါတံနီကစံတံဆါတံ
လါသတုကလံအိဏ်ခိဏ်ဘဏ်နုဏ်လိ. ဟံဏ်ဖိယိသါနုဏ်လါတံဆုအုန်အံဖဲတနံညါအံဒဲးတံဆုအုန်ကုလါအဂါတဖဏ်ကမျါတဖဏ်ကကွာ
ဆါမဲဏ်ဘဏ်ဒဲးတံမပျိုမုဖုအပုဂုဏ်ဒဲးတံဘဏ်တံဘါတအိဏ်ဘဏ်နုဏ်လိ. တံကစီဗိုဗိုတဘဏ်အံပဏ်ပျိုတံဂုဏ်ထီဏ်သးလိတံလိ ဆဲးဖဲလါ
ဖုဩအါရုံ၊ ၂သီ တု၊ ၁၅သီ ၂၀၁၀နံအဘဏ်စါနုဏ်လိ. တံ ဂုအဒုတံပဏ်ပျိုတံမု တံထံဏ်လိသံကွာဒဲးဘဏ်ကီဘဏ်ခဲလံဂါအတံအုဏ်သး
အလါအ ပုဘဏ်သးကွီဏ်တံဏ်သုးဖိအတံမပျိုမုဖုအဲသု ဘဏ်အဂုနုဏ်လိ. ဒဲးတံဂုအဒုခံပဏ် ပျို ဖိဏ်ထီဏ်ကု တံမပျိုမုဖု ပုဂု ဝိဒဲးယဏ်ဒဲး
တံဘဏ်တံဘါတံဆိဏ်သးလါပုဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဖိကဘဏ်ကွာဆါမဲဏ်ဘဏ်ဝဲတံမုမုအုဏ်အဲသုဘဏ်ကုအုဏ်အုဏ်ကီရုဏ်ပုနုဏ်လိ.

ဖဲလါဖုဩအါရုံ၊ ၂သီ, ကညိတံကရါကရိဒဲးပုဂုဏ်ဝိလိဏ်ဘဏ်ပုဟုဏ်မာ်စါတံပုမုတံဖိတဖဏ်စးထီဏ်ပဏ်ပျိုဖဲလါဖုဩအါရုံ၊ ၅သီ အနံ
နုဏ်ကွီဏ်တံဏ်သုးပုဘဏ်မုဘဏ်ဒါလါအပုဏ်ယဏ်ဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဖိအိဏ်တံလိသီသါတံဖဲကွီဏ်တံဏ်တးကီရုဏ်ပုတဖဏ်ရဲဏ်ကျဲးလါကဆုကုဟံဏ်ဖိယိ
ဖိအနုဏ်(၃၀)ဒဲးစံးဝဲဒဲးပုသုဏ်တဖဏ်အံအနီကစံသးအဲဏ်ဒဲးကုဆုကီပယါနုဏ်အသိးနုဏ်လိ. ဒဲး ဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဖိလါ အဟ်ပျို ထီဏ်တံဂုဆုခုဏ်
အုဏ်အုဏ်ကွီဏ်အဆိဏ်တဖဏ်စံးဝဲလါဖုဩအါရုံ၊ ၁သီနုဏ်ကွီဏ်တံဏ်သုးဖိတဖဏ် စးထီဏ်မာ်တံတံဒဲးမု ပျို မုဖု ဘဏ်ကီ ဘဏ်ခဲဖိတဖဏ်တနံ
တုလါသါဘျီညါဒဲးဆိဏ်သနံအဲသုဏ်လါကဟးထီဏ်ကွီဏ်နုဏ်လိ. ဒဲးသနံအသးလါတံပဏ်ပျိုတဖဏ်အံအဖိခိဏ်ခုဏ်အုဏ်အုဏ်ကွီဏ်ဒဲးတံကရါကရိ
အဂါတဖဏ်ပဏ်ပျိုထီဏ်အတံပဏ်သးလါ ဟံဏ်နုဏ်(၃၀) အံကမုတံအဒဲးလါတံဆုကုတံဒိဏ် ဒိဏ်မုမု အတံပုဏ်တံဂုဒဲးဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဖိတဖဏ် ဟ်
ပျိုဖဲအသိးတံဆုအုန်အံတံကမပုအံဖဲလါဖုဩအါရုံ၊ ၁၅သီ နုဏ်လိ. ဒဲးတံပုဏ်နီလိတံဟီဏ်ထံဏ်ဘဏ်ဘဏ်စံဏ် အတံမုနီအသိးလါတံ
လိသီသါတံလိလံနီဘိ, အုသုဏ်ထံဏ်ဒဲးမာ်သရဲနုဏ်ပုဘဏ်ကီဘဏ်ခဲအနီဂံအိဏ်ဝဲ(၃,၀၁၉)ဂါလိ. တံလိမံတဖဏ်တံကိးအံလါကညိကွီဏ်ဒဲး
နီဂံတံကိးညိနီအံမုဝဲနီဘျီ, မဲအုဏ်ဒဲးမံစးလံဏ်နုဏ်လိ.^၁

ဖဲလါဖုဩအါရုံ၊ ၃သီအနံတံကစီဗိုဝဲကျဲးပဏ်ပျိုတံဂု ဒဲးသုဝဲကွီဏ်တံဏ်သုးမုသုးခိဏ်ဒိဏ်စိ နီဏ်ဖိတံဏ်ခုဏ်ကွဲးဘါဝဲ အတံကတံ ဒဲးမု လိ
တံဝဲလါ တံကဆုကဒါကု ဟံဏ်ဖိယိဖိ(၃၀) ဒဲးတကတီယိ ဟ်ပျိုအဲဝဲစုဏ်ကိးတံကစီဗိုဝဲကျဲးတဖဏ်လါ “ တံ ဆုအုဏ်တအိဏ်ဘဏ်ဒဲးတံဆု
အုဏ်နုဏ် တမုစုဏ်ကိး ပတံသိဏ်တံသီတံဘျီဘဏ်..... ကွီဏ်တံဏ်သုးမုသါအ သုးခိဏ်ပဏ်ပျိုကဒဲးဝဲလါ ဘဏ်ကီ ဘဏ်ခဲဖိ လါအကုလိတဖဏ် ကုဖဲအ
နီကစံသးနုဏ်လိ. အဲသုဏ်အနီကစံသးမုတအဲဏ်ဒဲးကုဘဏ်နုဏ်ပတမုအုဏ်အဲသုဏ်ကုဘဏ်.”^၂

တနံယိဖဲသုးခိဏ်ဒိဏ်စိ နီဏ်ဖိတံဏ်ခုဏ်ကွဲးဘါဝဲ တဲဟီဏ်ခိဏ်ဒိဘဏ်တံကစီဗိုဝဲကျဲးတဖဏ်လါတံဆုကဒါကုနုဏ်မုဒဲးဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဖိအနီကစံ
အသးဒဲးအနံနုဏ် ကွီဏ်တံဏ်သုးလါတံလိသီတဖဏ် ဆဲးမာ်တံတံဒဲးဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဖိတဖဏ်နုဏ်လိ. ဘဏ်ကီဘဏ်ခဲဖိ လါ ခုအုဏ်အုဏ်ကွီဏ် မာ်ထံဏ်
လိသံကွာဒဲးအံတဖဏ် ရဲပုဝဲ လါ သုးဖိတဖဏ်ကဝိယဏ်အဲသုဏ်ဒဲးမုအုဏ်အဲသုဏ်ဆါထီဏ်လါတံကီ ကျဲးအဲသုဏ်ကု နုးလိ တံကုပုဘဏ်

¹ KHRG has previously reported the number of refugees in Tha Song Yang at more than 4,000. This figure is based upon research done by KHRG during September 2009, which calculated the total number of refugees to have fled to Thailand from Pa'an District to be 4,862. See, "Abuse in Pa'an District, Insecurity in Thailand: The dilemma for new refugees in Tha Song Yang," KHRG, September 2009. KHRG is also concerned by some assertions that of the 3,019 people officially in the sites, only approximately 1,000 of them should be considered "refugees," while the remaining 2,000 are opportunists from Thailand and elsewhere. This directly contradicts interviews conducted by KHRG, in which villagers from an area much greater than just the immediate vicinity around Ler Per Her, in both Dta Greh and Lu Pleh townships, have described legitimate human rights and security reasons for fleeing to Thailand. It is also worth noting that, regardless of the reasons for fleeing to Thailand, all 3,019 people at the sites in Tha Song Yang will be endangered if they return to Pa'an District.
² "Thai plan to return Karen to Myanmar draws protest," AP, February 4th 2010.

ကိုဘဉ်ခဲဖိတဖဉ်ပာ်ဖျါထီဉ်ဝဲ ဆူခဉ်အုဉ်အဉ်ကွံဉ်လိလိလါလါဆါကတီဉ်ခဲအံၤ အဝဲသ့ဉ်တအဲဉ်ဒီးက့ၤ လိၤဒံးလါဖဉ်အဉ်ကီၤရူဉ်ပူၤဘဉ်, ဝဲပုၤဂံၢ်ဝိခွဲး ယာ်ဒီးတၢ်ဘဉ်တၢ်အိဉ်သးတဖဉ်တၢ်မၤလိၤတၢ်အိဉ်မ့ၢ်ဝံၤမးဒီးအဝဲသ့ဉ်အဲဉ်ဒီးက့ၤလိၤန့ဉ်လိၤ. ဘဉ်ယးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ပာ်ဖျါအါထီဉ်ဝဲတၢ် မၤထီဉ်လိၤသံကွၢ်ဒီးဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိထီဉ်စီဉ်ယါတဖဉ်ပာ်ယုဉ်ဝဲတၢ်အဒု(၁)န့ဉ်လိၤ.^{၁၀}

၂. အစ့ၤကတၢ်ဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိ(၃၀၀၀)ဂၤအိဉ်ဝဲတၢ်လိၤသီသၢတီၤဝဲထီဉ်စီဉ်ယါကီၤရူဉ်ပူၤအံၤန့ဉ်လိၤ. အဝဲသ့ဉ်အိဉ်ဘဉ်ဒီးလၢတၢ်အိဉ်သးတဂၢ် တကျၢၤအပူၤန့ဉ်လိၤ. တနံၤအံၤကီဉ်တဲဉ်ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ တဆုၤက့ၤဒီးအဝဲသ့ဉ်ဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ် တပာ်ဖျါထီဉ်အတၢ်ဘဉ်သးလၢက ပာ်ဒီး ပုၤဘဉ် ကီ ဘဉ်ခဲဖိတဖဉ်ဝဲအံၤစ့ၤကိးဘဉ်န့ဉ်လိၤ. **တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤဂ့ၢ်လၢပုၤဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိအံၤအဂီၢ်တၢ်မၤအိဉ်မ့ၢ်တန့ၢ်ဘဉ်ဒီးလိၤဒံးကီဉ်တဲဉ်ပုၤဘဉ်မူဘဉ် ဒါတဖဉ်ကတုဉ်ကျဲၤစၢၤဆုၤကိးအဝဲသ့ဉ်တဘျီန့ဉ်လိၤ.** ပုၤအိဉ်ခိးကွၢ်တဖဉ်, ကီၤစၢၤဖိဉ်ကရၢတဖဉ်, ဘီမုၢ်စၢၤဖိဉ်ပုၤဂံၢ်ဝိလိဉ်ဘဉ်ဆိဉ်ထွဲမၤ စၢၤကရၢဒီးထံဂၤကီၤဂၤပဒိဉ်လၢသးဝဲတဖဉ် ကြးဆဲးသမံသမိးကွၢ်တၢ်အိဉ်သးအံၤထီဉ်ဒီး ဆဲးကျိးဒီးကီဉ်တဲဉ်ပဒိဉ် လၢဆါကတီဉ်ခဲအံၤ အဝဲသ့ဉ် တကြးဆိကမိဉ်လၢတၢ်ဘဉ်တၢ်အိဉ်လၢပုၤသ့ဉ်တဖဉ်အံၤကက့ၤအဂီၢ်ဘဉ်ဒီးတၢ်က့ၤသ့ဉ်တဖဉ်တမ့ၢ်တက ထီဉ်အိၤဒ် ဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိအနီၢ် ကစၢ် အသးအဲဉ်ဒီးက့ၤဘဉ်န့ဉ်လိၤ.

၃. **တၢ်မ့ၢ်တဲဉ်သးဘဉ်ယး တၢ်ဆုၤကိးဒါက့ၤမ့တမ့ၢ် တၢ်သးလိၤသးကျဲၤလၢတၢ်လိၤအဂၤဖိထီဉ်စီဉ်ယါအချၢန့ဉ် တၢ်ဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိတဖဉ်တၢ်ကြး ကွဲ မ့ၢ်စ့ၤကိးဘဉ် ကီဘဉ်ခဲဖိလၢတၢ်ဝဲသကိးအပူၤလိၤ.** တၢ်မ့ၢ်တကွဲမ့ၢ်အဝဲသ့ဉ်တၢ်ဝဲသကိးအပူၤဘဉ်ဒီး တၢ်ဘဉ်ယိဉ်န့ဉ် တမ့ၢ်ထဲတၢ်မၤ ဘဉ်ဒီးအဝဲ သ့ဉ်ခွဲးယာ်ခီဖျါတၢ်ဆုၤကိးဒါက့ၤဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ်မ့ၢ်စ့ၤကိးတၢ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်တၢ်အိဉ်တၢ်ဆိးလိၤမၤလၢခါဆူမဲဉ်ညါန့ဉ်လိၤ. တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဘဉ်တၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤ လၢကီၤဘဉ်ခဲအနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဆုၤအသးန့ဉ်လိၤ.^{၁၁} တၢ်သံကွၢ်အဝဲသ့ဉ်လၢတၢ်နီၤပာ်ထီဉ်ဆူဉ်သ့ခဲအံၤန့ဉ် သုကမၤမနုၤလဲဉ်, ဘဉ် ကီဘဉ်ခဲဖိကိးဂၤ ဒီးစံးဆါဝဲလၢအဝဲသ့ဉ်ကတုဉ်ကျဲၤစၢၤမးအိဉ်ခူသ့ဉ်ဖဲကီဉ်တဲဉ်ပဒိဉ်ပုၤမ့တမ့ၢ်ယုတၢ်လိၤဘဉ်ဘၢလၢကီၤပယီၤပုၤဝဲအသဝီအခိဉ်အယၢၤမ့ၢ်ဘဉ်ဒီးက က့ၤအိဉ်ဝဲဒ်န့ဉ်လိၤ.^{၁၂} ဘီမုၢ်စၢၤဖိဉ်လၢအဟူးဂဲၤလိၤဆိဒ်တၢ်လၢအပာ်ယုဉ်ပာ်ဂီၢ်လၢတၢ်ဝဲကျဲၤတၢ်ဒီးကီဉ်တဲဉ်ပဒိဉ် တဖဉ်ကြးကွဲမ့ၢ်ပုၤဘဉ်ကို ဘဉ်ခဲဖိလၢတၢ်ဝဲသကိးဘဉ်ယးတၢ်ဆုၤကိးဒါက့ၤမ့တမ့ၢ်တၢ်သးလိၤသးကျဲၤအပူၤလၢတၢ်သးဒီးဖျါန့ဉ်လိၤ.^{၁၃} ဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိထီဉ်စီဉ်ယါတဖဉ် ဆဲးသမံသမိးကွၢ်အဝဲသ့ဉ်အနီၢ်ကစၢ်ဒ်ဝဲအပုၤဂံၢ်ဝိခွဲးယာ်ဒီးတၢ်ဘဉ်တၢ်အိဉ်သးထီဉ်ဒီး မ့ၢ်ပုၤသ့ဉ်တ ဖဉ်လၢသ့ဉ်ဝဲတၢ် အိဉ်သးအဂ့ၤက တၢ်လၢတၢ်ကြးဆုၤကိးဒါက့ၤမ့တမ့ၢ်တၢ်သးလိၤသးကျဲၤန့ဉ်လိၤ.^{၁၄} ပုၤဘဉ်ကို ဘဉ်ခဲဖိကိးဂၤအနီၢ် ကစၢ်သးမ့ၢ် တအဲဉ်ဒီးဘဉ်ဒီး တၢ်တကြးဆုၤက ဒါက့ၤအဝဲသ့ဉ်နီတဂၤဘဉ်. ဘီမုၢ်စၢၤဖိဉ်လၢအဟူးဂဲၤဖိတဖဉ် ဝဲတၢ်ဆုၤကိးဒါက့ၤမ့ၢ်က ထီဉ်အသးတဘျီလၢ လၢကြးသမံသမိးကွၢ်ဝဲလိၤ တၢ်လိၤဆဲး ဒ်သိးကမၤလိၤတၢ်မ့ၢ်အမ့ၢ်စဲယဲၤဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိက့ၤလၢအနီၢ်ကစၢ်တၢ်သးအဲဉ်ဒီးန့ဉ်လိၤ.

၄. **ကက့ၤဆူဖဉ်အဉ်ကီၤရူဉ်အပူၤဘဉ်ဘဉ်ဘၢန့ဉ်လၢဆါကတီဉ်ခဲအံၤကဲထီဉ်အသးတသ့ဘဉ်.** တၢ်ပာ်ဖျါလၢကီဉ်တဲဉ်ပဒိဉ်ပာ်ဖျါထီဉ် ဝဲန့ဉ်တၢ် ကစီဉ်ဝဲကျဲၤဒီး ထံဂၤကီၤဂၤ ပုၤတဲဉ်စၢၤတၢ်တဖဉ်ဒ်လဲဉ် ဒုးန့ဉ်ဖျါဝဲလၢပုၤဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိယုဉ်ထီဉ်အဂီၢ်ခိဉ်ထံးခိဉ်ဘီန့ဉ်မ့ၢ်ဒုကဝဲၤ တၢ် သဘဉ်သ ဘဉ်အယီၤလိၤဒီး တၢ်သ ဘဉ်သဘဉ်မ့ၢ်ဆဲးကဲထီဉ်ဆူညါမးတၢ်ဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘီအိဉ်ဝဲဒ်န့ဉ်လိၤ. ဒီးတၢ်နၢ်ပၤအံၤဆုၤကိးဒါက့ၤမ့ၢ်ပုၤလံ န့ဉ်လိၤ. ဘဉ်ကို ဘဉ်ခဲဖိပာ်ယုဉ်ထီဉ်လၢ တၢ်ကြးဒီးလူၤပျါကီၤဆဉ်ဖဲလၢပုၤပုၤတဖဉ်မ့ၢ်စဲယဲၤအဝဲသ့ဉ်ယုဉ်ပုၤဖျးအသးလၢ နအဖဒီးဒံဉ်ခွဉ်ဘဉ် အုဉ်ပာ်ဖိဉ်ထီဉ်အ သးထီဉ်ဒုးထီဒါခွဉ်အဲဉ်အဲဉ်လဲအုဉ်သးက့(၇)ဖဲအဘူးဒီးလၢပၤမးဒဲကဝီၤန့ဉ်လိၤ. ဘဉ်ဆဉ် ဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိဖုၤဂၤလၢခွဉ် ခွဉ်အုဉ်အုဉ်ကွံဉ်မၤတၢ် ထီဉ်လိၤသံကွၢ်ဒီးအံၤတဖဉ်ပာ်ဖျါဝဲ လၢ အဝဲသ့ဉ်ဖဲပျါဝဲ လၢ “ကအိဉ်ဘဉ်လၢတၢ်ဒုးကစူး”ဒီး ကဘဉ်ဒီးဘဉ်ထံးဝဲသးတ ဖဉ်ခးလိၤအသးအ ခါန့ဉ် လိၤ. အါန့ၢ်အန့ဉ် ဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိတဖဉ်ပာ်ဖျါဝဲလၢအဝဲသ့ဉ်ပာ်ဆုးတၢ်မၤဘဉ်ဒီးဘဉ်ထံးပုၤဂံၢ်ဝိခွဲးယာ်လၢအဘူးစဲ လိၤအသးဒီးတၢ်ထီဉ်ဒုးဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖိဉ်ဆူဉ်သးဖိဒီးတၢ်မၤဆုၤမၤစိးလၢကသ့ဉ်ထီဉ်သးကလၢ, တၢ်ဝဲစီဉ်တီဆုၤသးတၢ်ပိးတၢ်လိၤဒီးတၢ်သူပုၤကညိဒ်တၢ်မၤရဲၤမၤပျီမ့ၢ်ပီၤန့ဉ်လိၤ. ငူဖိ သဝီဖိလၢလၢပၤမးဒဲကဝီၤအခိဉ်အယၢၤသဝီတဖဉ် တၢ်မၤပျါမၤဖုးအဝဲသ့ဉ်ကဘဉ်ယုဉ်ထီဉ်တဖု ဆဲးကဲ ထီဉ်ဒ်အသးလၢအဝဲသ့ဉ်အိဉ်လိၤဟီဉ်က ဝီပုၤန့ဉ်လိၤ. ဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိလၢအက့ၤလိၤသ့ဉ်တဖဉ် ကဘဉ်ပျါဝဲဟီဉ်လၢမ့ၢ်ပီၤလၢ ဘဉ်တၢ်ဒီးလိၤ အီၤလၢ နအဖ, ဒံဉ်ခွဉ်ဘဉ်အုဉ်ဒီး ခွဉ်အဲဉ် အဲဉ်လဲအုဉ်သးအမဲဉ်ညါကဘဉ်ဂုဉ်ကျဲၤစၢၤဒ်သိးကန့ၢ်ဘဉ်တၢ်အိဉ်တၢ်အိဉ်စ့ၤကိးန့ဉ်လိၤ. တၢ်မၤပျါမၤဖုးပုၤဂံၢ်ဝိခွဲးယာ်ဒီးတၢ်ဘဉ်တၢ်ဘၢလၢတၢ်ကွဲး ဖုဉ်အံၤအပူၤကွံဉ်လၢအကဲထီဉ်သးဒီး ပုၤဘဉ်ကိုဘဉ်ခဲဖိလၢအက့ၤလိၤတဖဉ် န့ဉ် ကွဲၤဖဲတၢ်ဂံၢ် အ ဒု(၂)န့ဉ်တက့ၢ်. ဒ်န့ၢ်အသိး ဝဲတၢ်ဝဲသကိးလၢတၢ် ဆုၤကိးဒါက့ၤမ့တမ့ၢ်တၢ်သးလိၤသးကျဲၤ, ဒီးတၢ်မ့ၢ်သမံသမိးတၢ်အိဉ်သးလၢ ပုၤဘဉ်ကိုဘဉ် ခဲဖိတဖဉ် ကက့ၤအဂီၢ်တၢ်ဘဉ်တၢ်ဘၢအိဉ်တအိဉ်အခါ န့ဉ်

¹⁰ Earlier interviews with refugees at the sites in Tha Song Yang can be read in “Threatening refoulement: harassment and pressure on refugees in Tha Song Yang District,” KHRG, February 5th 2010 and “Unsafe return: Threats to human rights and security for refugees leaving Tha Song Yang District,” KHRG, January 27th 2010.

¹¹ This argument is also supported by Donald Steinberg of the International Crisis Group, who argued in 2007: “the premature return of displaced persons to their homes, in the absence of security and sustainability, can lead quickly to new displacement, which simply adds new instability to the process.” See, “A Seat at the Table: The Role of Displaced Persons in Peace Talks and Peacebuilding,” ICG Speeches, December 2007.

¹² See Appendix 1 in this report, as well as, “Threatening refoulement: harassment and pressure on refugees in Tha Song Yang District,” KHRG, February 5th 2010.

¹³ This recommendation is based upon KHRG’s 2008 report *Village Agency: Rural rights and resistance in a militarized Karen State* as well as Donald Steinberg of the International Crisis Group, who wrote in 2008: “IDPs themselves are best positioned to know when it is wise and safe to return. They know what they need in terms of assistance packages, training opportunities, transport and rebuilding of basic social services... As international mediators press for IDP engagement, they must... reiterate that IDPs are not mere victims of conflict but an essential piece of the puzzle in making and sustaining peace. Peace processes must benefit from their knowledge of local conditions, their power to generate civil society support for agreements, their willingness to return and rebuild stable societies, and their commitment to the future of their countries.” See, “A seat at the table for IDPs,” *Forced Migration Review*, Issue 30, April 2008.

¹⁴ For more on the ways refugees in Tha Song Yang are monitoring the situation, see “Unsafe return: Threats to human rights and security for refugees leaving Tha Song Yang District,” KHRG, January 27th 2010.

တၢ်ကြၢ်းကွဲၤမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဒီးဘၣ်ကိဘဲဖဲအနီၣ်ကစၢ်န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤတဖၣ်လၢအ သ့ၣ်ညါပုၤဂီၤခွဲးယၢ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတၢ်အိၣ်သးဖဲဖၣ်အၣ် ကီၢ်ရူၣ်အပူၤအဂ့ၤကတၢၢ်ဒီးလၢကမၤတၢ်ဆၢတၢ်အဂီၢ်ဒီး ပုၤဘၣ်ကိ ဘၣ်ခဲဖဲကိး ဂၤအနီၣ် ကစၢ်သးမ့ၢ် တအဲၣ်ဒီးဘၣ်ဒီး တၢ်တကြၢ်းဆုၢ်ကဒါကွၢ်အဝဲ သ့ၣ်နီတဂၤဘၣ်.

တၢ်ဂ့ၢ်အဆၢဖိ(၁) - တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီးဘၣ်ကိဘၣ်ခဲဖဲထံၣ်စီၣ်ယါ

တၢ်သံကွၢ် - စီၤတ... (ခွါ, ၄၀), မ..., တၢ်တြီၢ်ကီၢ်ဆၣ်, (ထံၣ်စီၣ်ယါတၢ်လိာ်သီ, လါဖျါတြီၢ်အါရံၤ ၅သီ ၂၀၁၀နံၣ်)

၁. မ့ၢ်နတူၢ်ဘၣ်လၢနအိၣ်ဖဲအံၤသ့မ့တမ့ၢ်နကဘၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်ခါ.

အဲၣ်အံၤကွီၣ်တဲၣ်သးဖိတဖၣ် ဟ့ၣ်ယၢ်တၢ်ကလုာ်လၢ ကဘၣ်က့ၤဆူယသဝီလီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်ဟဲအိၣ်ဝဲပဲဒဲကဝီၤအယၢ်န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်မၤပုၤ ဆူၣ် ဆူၣ်ကီၢ်ကိးဒီးတပျဲဟးထီၣ်ပုၤလၢတၢ်ဒဲကဝီၤအချၢဘၣ်. ခိဖျါလၢအဲၣ်သ့ၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အယိယအိၣ်ဖဲအံၤတမ့ၢ်လၢဘၣ်.

၂. နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနကဘၣ်က့ၤသပုၤကတၢၢ်န့ၣ်နကလဲၤဖဲလဲၣ်. ဒီးနဆိကမိၣ်ဒ်လဲၣ်.

ယမ့ၢ်ဘၣ်က့ၤဆူယသဝီဒီးယကအိၣ်တၢ်အိၣ်တအိၣ်နီတမံၤဘၣ် ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢယဂီၢ်တအိၣ်နီတမံၤဘၣ်. ခိဖျါဟီၣ်ကဝီၤပူၤအိၣ်ပျဲဒီး မ့ၢ်ပီၢ် အယိကဟးယုအိၣ်တၢ်အိၣ်အဂီၢ်တညီဘၣ်. ဒီးအဲၣ်အံၤတၢ်ဒီးလီၤမ့ၢ်ပီၢ်လၢ န့ၣ်ဒါအိၣ်တၢ်လိာ်ဒီးပဲယုာ်ဒီးပသဝီစ့ၢ်ကိးလီၤ. မ့ၢ်မတၢ်တ တဖုဒီးလီၤ မ့ၢ်ပီၢ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ, ယက့ၤဆူယသဝီတဘျီဒီးဘၣ်.

၃. ဘၣ်ယးတၢ်က့ၤလီၤန့ၣ်ကွီၣ်တဲၣ်သးဖိတဖၣ်န့ၣ်လဲၣ်. မ့ၢ်မတၢ်တဂၤတဲၣ်န့ၣ်ဒီးနတဲဘၣ်ပုၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒ်အဲၣ်သ့ၣ်တဲၣ်န့ၣ်အိၣ်သးန့ၣ်ကသ့ၣ်ခါ.

စးထီၣ်လၢလါဖျါတြီၢ်အါရံၤလံၤလံၤ ကွီၣ်တဲၣ်သးဖိတဖၣ် ဟဲကဝီၤယၢ်ပဲဒဲကဝီၤန့ၣ်လီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်တပျဲဟးထီၣ်ပုၤလၢတၢ်ချၢဘၣ်. လါယန့ၣ်အါ ရံၤလၢန့ၣ်ပကြၢ်းဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဘၣ်ဆၣ်အဲၣ်သ့ၣ်တဟ့ၣ်နီၤလီၤပုၤတၢ်အိၣ်ဘၣ်. ညီန့ၣ်, ထံၣ်ဘၣ်ဘၣ်စံၣ် ဟ့ၣ်လီၤပုၤတၢ်အိၣ်ဖဲလါလၢလီၤ. တလါအံၤပဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဖဲလါဖျါတြီၢ်အါရံၤ ၄သီ ၂၀၁၀နံၣ် ခိဖျါလၢကွီၣ်တဲၣ်သးမၤတံာ်တၢ်ပုၤအယိလီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်တဲၣ်ပုၤလၢ ပဘၣ်ကန့ၣ်အဲၣ် သ့ၣ်ကလုာ်လီၤ. ပမ့ၢ်မၤဒ်ပအဲၣ်ဒီးမၤန့ၣ်အဲၣ်သ့ၣ်ကဆုၢ်က့ၤပုၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဲၣ်အဲၣ်သ့ၣ်တဆုၢ်က့ၤဒီးပုၤဆူပသဝီဒီးဘၣ်. မ့ၢ်အဲၣ်သ့ၣ်က ဆုၢ်ပုၤအဆၢကတီၢ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ်ပတသ့ၣ်ညါဘၣ်.

၄. မ့ၢ်နအဲၣ်ဒီးက့ၤခါ.

ယတအဲၣ်ဒီးက့ၤနီတဖဲဘၣ်. ကွီၣ်တဲၣ်သးဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဆုၢ်က့ၤယၢ်ဆူယသဝီန့ၣ်, ယကဟဲက့ၤကဒါက့ၤဘၣ်ဆၣ် ယကဟးယုအိၣ်တၢ်လိာ်လၢအဂၤ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် - စီၤတ... (ခွါ, ၃၆), မ..., တၢ်တြီၢ်ကီၢ်ဆၣ်, (ထံၣ်စီၣ်ယါတၢ်လိာ်သီ, လါဖျါတြီၢ်အါရံၤ ၅သီ ၂၀၁၀နံၣ်)

၁. မ့ၢ်နတူၢ်ဘၣ်လၢနအိၣ်ဖဲအံၤသ့မ့တမ့ၢ်နကဘၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်ခါ.

အဲၣ်အံၤ, ကွီၣ်တဲၣ်သးဖဲအိၣ်ကဝီၤယၢ်ပုၤလီၤ. ပဟးထီၣ်လၢဒဲကဝီၤချၢတန့ၢ်ဘၣ်. အဲၣ်သ့ၣ်တပျဲပဟးထီၣ်ပုၤလၢ တၢ်ချၢဒီးလဲၤဆူတၢ်လိာ်အဂၤ ဘၣ်. ပဘၣ်ကွၢ်ဆၢမဲာ်ဒီးတၢ်အိၣ်သးအံၤအယိ ယအိၣ်ဖဲအံၤတမ့ၢ်လၢဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ပုၤတဖၣ်တသးကွံာ် အသးဆူတၢ်လိာ်အဂၤဒီးဘၣ်အယိယ ဘၣ်ကွၢ်ကျဲၤစၢၤအိၣ်ဒီးဖဲအံၤလီၤ. ယမ့ၢ်တအဲၣ်ဒီးအိၣ်ဖဲအံၤဘၣ်ဆၣ်ယမၤတၢ်လၢယနီၢ်ကစၢ်တသ့နီတမံၤဘၣ်.

၂. နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနကဘၣ်က့ၤသပုၤကတၢၢ်န့ၣ်နကလဲၤဖဲလဲၣ်. ဒီးနဆိကမိၣ်ဒ်လဲၣ်.

ဖဲတယံာ်ဒ်ဘၣ်န့ၣ် ကွီၣ်တဲၣ်သးဖိတဖၣ်တဲၣ်လၢပမ့ၢ်က့ၤအိၣ်လၢပသဝီဒီးထံၣ်ဘၣ်ဘၣ်စံၣ် ကဟ့ၣ်မၤစၢၤပုၤတၢ်အိၣ်လၢယုလါအဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ခဲအံၤ ပတန့ၢ်ဟူကွီၣ်တဲၣ်သးတဲၣ်ပုၤ (ထံၣ်ဘၣ်ဘၣ်စံၣ် ကဟ့ၣ်မၤစၢၤပုၤတၢ်အိၣ်)တၢ်နီတမံၤလၢဘၣ်. ပမ့ၢ်တန့ၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဘၣ်ပ က့ၤတ သ့ဘၣ်. လၢပသဝီန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ်ဘၣ်ဒီးပပျဲစ့ၢ်ကိးမ့ၢ်ပီၢ်လီၤ. ပမ့ၢ်က့ၤလၢပသဝီန့ၣ်ပဟးယုအိၣ်တၢ်အိၣ်တညီဘၣ်.

၃. ဘၣ်ယးတၢ်က့ၤလီၤန့ၣ်ကွီၣ်တဲၣ်သးဖိတဖၣ်န့ၣ်လဲၣ်. မ့ၢ်မတၢ်တဂၤတဲၣ်န့ၣ်ဒီးနတဲဘၣ်ပုၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒ်အဲၣ်သ့ၣ်တဲၣ်န့ၣ်အိၣ်သးန့ၣ်ကသ့ၣ်ခါ.

ဖဲလါဖျါတြီၢ်အါရံၤ ၃သီ ၂၀၁၀နံၣ်ကွီၣ်တဲၣ်သးဖိတဖၣ်ဟဲအိၣ်လၢပဲဒဲကဝီၤပုၤလီၤ. ဖဲ ဂီၤခိ ၁၀န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်အဲၣ်သ့ၣ်ကိးဖိၣ်ပုၤပုၤဒဲကဝီၤဖဲလီၤ. ပိာ် မ့ၢ်, ပိာ်ခါဒီးဖိသ့ဘၣ်အိၣ် လၢတၢ်ကီၢ်ကျါလီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်သမံသမိးကွၢ်ဟံၣ်ဇုၢ်အနီၢ်ဂံၢ်ဒီးပုၤကညီနီၢ်ဂံၢ်လၢဟံၣ်ဇုၢ်အပူၤဒ်သိးကနီၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ် အိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ကီၢ်ကျါတုၤလၢမ့ၢ်ယုာ်လီၤလီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်တဲၣ် “သုကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်လၢပအိၣ်အလီၢ်ခဲကတၢၢ်တဘျီလီၤ. သုကဘၣ်က့ၤဆူသဝီဒီးပတဟ့ၣ်လီၤသုတၢ်အိၣ်အသိနီတဘျီလၢဘၣ်.”

၄. မ့ၢ်နအဲၣ်ဒီးက့ၤခါ.

ပဆၢတံာ်လီၤပသးလၢပတက့ၤလီၤဘၣ်. ပဟးထီၣ်ရူသ့ၣ်လၢဒဲကဝီၤချၢမ့ၢ်တသ့ဘၣ်ဒီး ပကဘၣ်က့ၤပိာ်ပုၤဂၤအခံဆူထံကျိာ်ခိလီၤ. ယက့ၤမ့ၢ်တုၤ လၢယသဝီဒီးယကအိၣ်လၢယသဝီပူၤစ့ၢ်သီလီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခဲ ယဘၣ်ယုတၢ်လိာ်အသိလၢယကအိၣ်အဂီၢ်ဒီးယုမၤတၢ်မၤအသိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် - နီၢ်တ... (မ့ၢ်, ၅၀), ၀..., ... ကီၢ်ဆၢ, (ထၣ်စီၣ်ယၢ်တၢ်လီၤသီ, လၢဖျၢၤအါရံၤ၅၁သီ ၂၀၁၀နံၣ်)

၁. မ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနအိၣ်ဖဲအံၤသ့မ့ၢ်တမ့ၢ်နကဘၣ်ဟးထီၣ်ကွၢ်ခါ.

ယတအဲၣ်ဒီးက့ၤခဲအံၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၢ ကွၢ်တဲၣ်သ့ဖဲတဖၣ်တပျဲလၢယကအိၣ်ဖဲအံၤလၢၤဘၣ်. ယကြးမၤဒ်လဲၣ်န့ၣ် ယတသ့ၣ်ညါလၢၤဘၣ်. ယတၢ် မ့ၢ်လၢတအိၣ်လၢနီၣ်တမံၤဘၣ်. ယကွၢ်လၢပုၤအဂၤအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်က့ၤဒီးယက့ၤ, မ့ၢ်အိၣ်ဒီးယအိၣ်လီၤ. ယကပိၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အခံန့ၣ်လီၤ.

၂. နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနကဘၣ်က့ၤသပုၤကတၢၢ်န့ၣ်နကလဲၤဖဲလဲၣ်. ဒီးနဆိကမိၣ်ဒ်လဲၣ်.

ယက့ၤလၢယသဝီက ဘူၣ်ဒ်လဲၣ်. မ့ၢ်ပိၣ်ပိၣ်ထီၣ်ဖဲအံၤခဲအံၤလီၤ. တဘျီတခိၣ်, သဝီဖဲတဖၣ် ဘၣ်ဒိလၢမ့ၢ်ပိၣ်တဖၣ်အိၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အယိပ နၢ်တၢ် ကစီၣ်အံၤ(တၢ်မၤဆူၣ်ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖိက့ၤလီၤ)ဒီးပယျဲၤပလံၤန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တအိၣ်လၢပဂီၢ်ဘၣ်.

၃. ဘၣ်ယးတၢ်က့ၤလီၤန့ၣ်ကွၢ်တဲၣ်သ့ဖဲတဲၣ်န့ၣ်လဲၣ်. မ့ၢ်မတၢ်တဂၤတဲၣ်န့ၣ်ဒီးနတဲဘၣ်ပုၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒ်အဝဲသ့ၣ်တဲၣ်န့ၣ်အိၣ်သးန့ၣ်ကသ့ၣ်ခါ.

ဖဲလၢဖျၢၤအါရံၤ ၃သီ ၂၀၁၀န့ၣ်ကွၢ်တဲၣ်သ့ဖဲတဖၣ်ကိးထံၣ်ပုၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤ ပဆၢထၢၣ်လၢတၢ်ကီၢ်ကျါလီၤ. အဝဲသ့ၣ်သမံသမိးပုၤကိးဂၤ, ကိးဖုဒဲးလၢတန့ၣ်ရံၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်တံၢ်တဖးယံၣ်ညါလီၤ. တုၤလၢမ့ၢ်ပုၤလီၤ ၂န့ၣ်ရံၣ်ဒ်လဲၣ်တဝံၤဒဲးဘၣ်.

၄. မ့ၢ်နအဲၣ်ဒီးက့ၤခါ.

သဝီလၢယပာ်တၢ်ကွၢ်အိၣ်န့ၣ် ယတအဲၣ်ဒီးက့ၤလၢၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၢ, ဖဲတၢ်စ့ၤခါဆၢကတီၢ်ယမ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်လၢဒဲကဝီၤပုၤန့ၣ် ယကက့ၤမၤအိၣ်စံၣ် လၢ သဝီပုၤလီၤ. ပမၤအိၣ်ဘုမ့ၢ်န့ၢ်ဒီးလၢတၢ်ကီၢ်ထီၣ်န့ၣ်ပက့ၤအိၣ်လၢပသဝီသ့လီၤ. ယမ့ၢ်က့ၤခဲအံၤပတၢ်အိၣ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.

တၢ်သံကွၢ် - နီၢ်တ... (မ့ၢ်, ၅၅), ၁..., ... ကီၢ်ဆၢ, (ထၣ်စီၣ်ယၢ်တၢ်လီၤသီ, လၢဖျၢၤအါရံၤ၅၁သီ ၂၀၁၀နံၣ်)

၁. မ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနအိၣ်ဖဲအံၤသ့မ့ၢ်တမ့ၢ်နကဘၣ်ဟးထီၣ်ကွၢ်ခါ.

ခဲအံၤယတူၢ်ဘၣ်ဒ်သိးယအိၣ်လၢယနီၢ်ကစၢ်သဝီအခါ ဒီးတုၤယဘၣ်ဖဲယုၢ်ထီၣ်ဆူၣ်ကဝီၤပုၤန့ၣ်လီၤ. တမ့ၢ်တၢ်ဒုးဘၣ်ဆၢဆူၣ်ဒီးတၢ်ဒုးအသိးလီၤ. ဖဲပဖဲအိၣ်လၢပုၤထံကီၢ်အခါကွၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးမၤပုၤန့ၣ်မၤပုၤသ့ကိးမံၤလီၤ. ဘၣ်ဆၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးကညီၤ, တမၤပုၤဒ်အံၤဘၣ်.

၂. နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနကဘၣ်က့ၤသပုၤကတၢၢ်န့ၣ်နကလဲၤဖဲလဲၣ်. ဒီးနဆိကမိၣ်ဒ်လဲၣ်.

လၢယသဝီန့ၣ် ယတၢ်အိၣ်တအိၣ်လၢနီၣ်တမံၤဘၣ်. ဟီၣ်ခိၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးတအိၣ်ဘၣ်. တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်တအိၣ်ဘၣ်. ယမ့ၢ်တက့ၤဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လၢ ယ ဂီၢ် ဂ့ၤဒိၣ်တက့ၢ်လီၤ.

၃. ဘၣ်ယးတၢ်က့ၤလီၤန့ၣ်ကွၢ်တဲၣ်သ့ဖဲတဲၣ်န့ၣ်လဲၣ်. မ့ၢ်မတၢ်တဂၤတဲၣ်န့ၣ်ဒီးနတဲဘၣ်ပုၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒ်အဝဲသ့ၣ်တဲၣ်န့ၣ်အိၣ်သးန့ၣ်ကသ့ၣ်ခါ.

ကွၢ်တဲၣ်သ့ဖဲတဲၣ်အိၣ်လၢ ပဒဲကဝီၤဝးဝးဒီးတဲပုၤတန့ၣ်တမံၤတန့ၣ်တမံၤလီၤ. ထီၣ်ဘိအိၣ်သနးပုၤလၢပကဘၣ်ဟးထီၣ်ကွၢ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၢ်တဲ ပုၤတ အိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. ကပဘၣ်အိၣ်ခိးဒီးကန့ၣ်တၢ်ကစီၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄. မ့ၢ်နအဲၣ်ဒီးက့ၤခါ

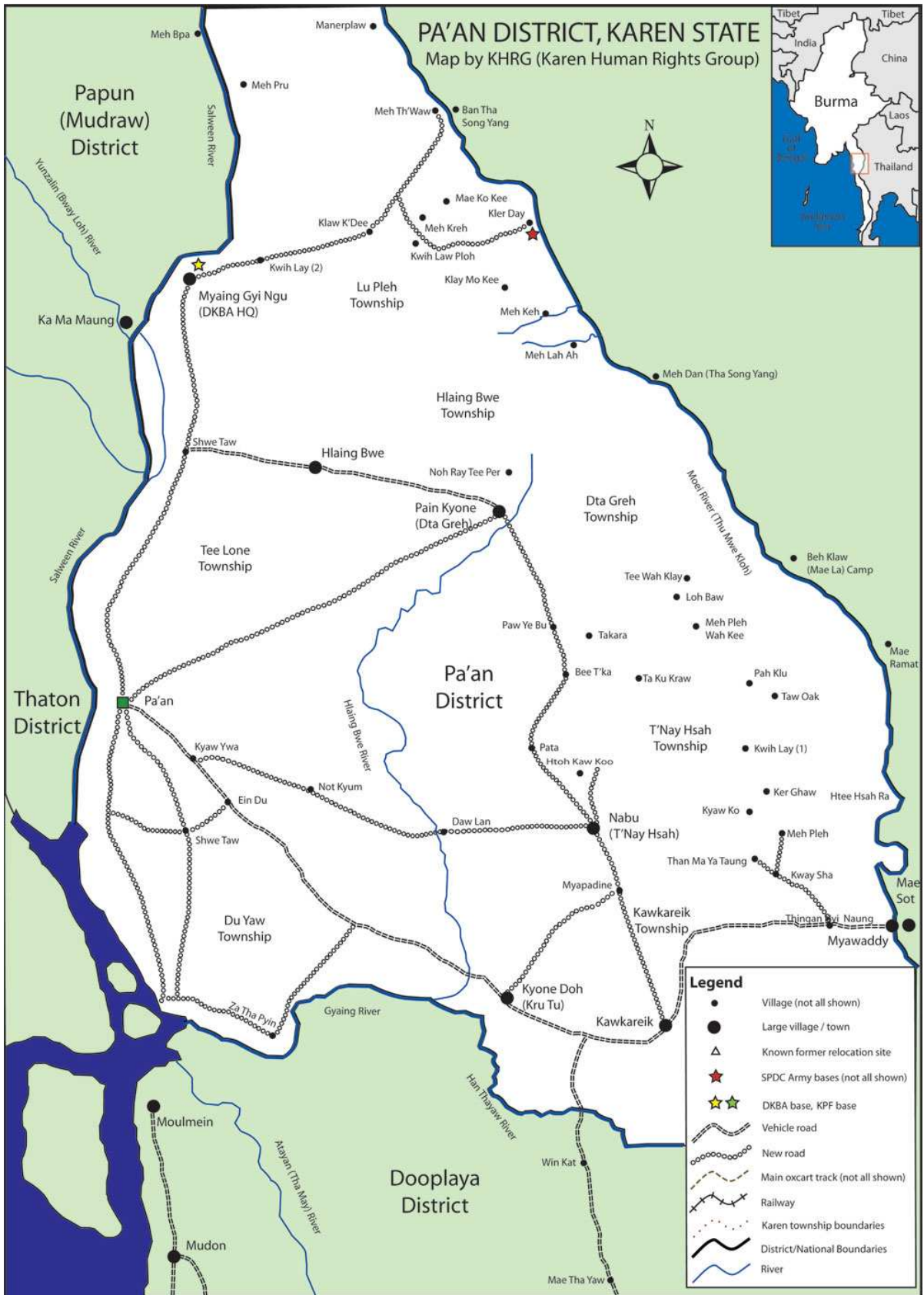
မ့ၢ်ယန့ၣ်, လုၤတက့ၤယတအဲၣ်ဒီးက့ၤဘၣ်. ယမ့ၢ်က့ၤဒီးယကမၤအိၣ်တၢ်ဒ်လဲၣ်. ယဟးတဘူၣ်ဒီးကမၤအိၣ်တၢ်အဂီၢ်တၢ်လီၤတအိၣ်ဘၣ်. ကကီ လၢယဂီၢ်ဖးဒိၣ်ညါလီၤ. တၢ်မၤလၢညီန့ၢ်ပမၤန့ၣ် ပမၤအိၣ်စံၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်မၤဆူၣ်ပက့ၤသပုၤကတၢၢ်ဘၣ်ဆၢယတက့ၤဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ် ဆုၤယဆူ ထံကျိၤန့ၣ်ယကယုကျဲဒီးဖဲက့ၤယီၤအိၣ်လၢကညီကွၢ်တဲၣ်သဝီပုၤတဖျၢၣ်ဖျၢၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်အဆၢမိ (၂) - ပုၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိလၢတၢ်နီၢ်ဟးထီၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဖဲထၣ်စီၣ်ယၢ်ကီၢ်ရှၢၣ်တဖၣ် ကွၢ်ဆၢမဲၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်မၤ ပျဲ မၤဖုးပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်

- မ့ၢ်ပိၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်လီၤအိၣ်လၢနအဖ, နံၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်ဒီးခွၢ်အဲၣ်အဲၣ်လဲၣ်အုၣ်တဖၣ်ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢပုၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိလၢအ က့ၤလီၤတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. စးထီၣ်လၢလီၤယုၤလံၤလံၤန့ၣ်ခွၢ်အုၣ်အဲၣ်ကွၢ်မၤနီၣ်မၤယါဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ယံၣ်မံၤဘၣ်ယးဒူဖိ သဝီဖဲ ဘၣ်ဒိၣ်ဒိၣ် ဘၣ် သံလၢမ့ၢ် ပိၣ်ဖဲလၢပၤဟာဟီၣ်ကဝီၤပုၤပာ်ယုၣ်ဖိသၣ်ပိၣ်ခွၢ်ခွၢ်တဂၤ ဒီး ပိၣ်မ့ၢ် ဒၤပုၤတ ဂၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးလၢမ့ၢ်ပိၣ်ကဲ ထီၣ် အ သးအဘူးက တၢ် ဖဲလၢယန့ၢ်အါရံၤ၅၁သီ ၂၀၁၀နံၣ်န့ၣ်လီၤ.^{၁၅}

¹⁵ For details on these incidents, see “Unsafe return: Threats to human rights and security for refugees leaving Tha Song Yang District,” KHRG, January 2010; “Security concerns for new refugees in Tha Song Yang: Update on increased landmine risks,” KHRG, September 2009.

Karen Districts

© Karen Human Rights Group (KHRG), 2005

Scale: 1 cm to 22 km
1 in. to 35 miles